

1947 Londra–Villach Askeri Tren Bombası Saldırısı: Siyonist Militanlık, İngiliz Geri Çekilmesi ve Unutulmuş Bir Savaş Eylemi

1947 yazında, Avrupa İkinci Dünya Savaşı'nın enkazından yeniden inşa olmaya çalışırken, İngiliz askeri altyapısının kalbi az bilinen ancak önemli bir siyasi şiddet eylemiyle sarsıldı. **13 Ağustos** gecesi, **175 kişiyi taşıyan bir İngiliz askeri tren** – kadınlar dahil – **Avusturya Alpleri'nde sabotaj yapıldı**, **Mallnitz** yakınında, **Tauern tüneline** uzak olmayan bir yerde bir patlayıcı trenin bir kısmını parçaladı ve felaket kıl payı önlendi.

Bu sıradan bir tren değildi. **Londra'dan Villach'a**, Avusturya'ya, Harwich, Hoek van Holland ve savaş sonrası Almanya üzerinden giden **özel askeri nakliye hizmetinin** bir parçasıydı. Patlama hesaplıydı, rayın savunmasız bir bölümünü hedef alarak kitlesel kayıplar yaratmayı amaçlıyordu. İngiliz ordusu ve Avusturya yetkilileri hemen **Siyonist militanları** şüphelendi, muhtemelen **Lehi grubu (Stern Çetesi olarak da bilinir)** ile bağlantılı – Avrupa ve Orta Doğu'da İngiliz hedeflerine saldırılarıyla bilinen radikal paramiliter bir örgüt, İngiltere'yi Filistin'den çekilmeye zorlamak için.

Saldırıda ölüm olmasa da **stratejik, sembolik olarak yüklü ve derinden rahatsız ediciydi**. Filistin çatışmasının Avrupa sahnesine nasıl yayıldığını gösteriyordu – en azından Müttefik işgali altındaki Avusturya'da – ve İngiltere'nin imparatorluk hakimiyetinin zaten zayıfladığı bir dönemde kırılma anını ortaya çıkardı.

Londra–Villach Askeri Tren: İngiltere'nin Savaş Sonrası Askeri Demiryolu Ağı

İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra İngiltere, **Almanya ve Avusturya'da** büyük işgal bölgelerini yönetti, Orta Avrupa'yı istikrara kavuşturma çabalarının bir parçası olarak. **Güney Avusturya'da**, British Troops Austria (BTA), **Kärnten'de** düzeni sağlamakla görevliydi, Yugoslavya ve İtalya sınırındaki bir bölgeydi. Villach, önemli bir demiryolu kavşağı, İngiliz işgal bölgesinin lojistik merkezi haline geldi.

Bu operasyonu desteklemek için **War Office**, Birleşik Krallık'ı Avusturya'ya bağlayan özel bir **askeri tren hizmeti** düzenledi. İngiliz İmparatorluğu'nun çöküş tarihlerinde sıkça göz ardı edilse de, bu rota İngiltere'nin Avrupa askeri varlığında temel bir damardı.

Rota

Yolculuk deniz ve demiryolu bölümlerini birleştiriyordu, verimlilik ve güvenlik için dikkatle koordine edilmişti:

- **Londra'dan Harwich'e:** Askerler **Liverpool Street İstasyonu**'ndan biniyor, doğuya **Parkeston Quay**'e gidiyordu.
- **Harwich'ten Hoek van Holland'a:** *Empire Parkestone* gibi askeri feribotlarda, gece yolculuğu onları sabah Hollanda'ya ulaştırıyordu.
- **Kıta demiryoluyla Avusturya'ya:** **Hoek van Holland**'dan askerler **İngiliz Bölgesi Almanya**'dan geçiyordu – Köln, Münih ve Salzburg üzerinden – Avusturya'ya girmeden önce.
- **Villach'a Varış:** **Klagenfurt** veya **Salzburg**'dan trenler Alplerin güneyinden **Villach Hbf**'ye gidiyordu, garnizonlar ve yakındaki kamplar gibi **El Alamein Geçiş Kampı** için ana dağıtım noktasıydı.

Tüm yolculuk yaklaşık **1.000 mil** sürüyordu ve **2-3 gün** sürüyordu. 1947 boyunca bu trenler **günlük** çalışıyordu, rotasyon ve terhis zirve dönemlerinde binlerce askeri taşıyordu.

Güvenlik ve Stratejik Değer

Askeri rolü nedeniyle rota İngiliz kontrolü altındaydı, sıkça korunuyor ve güvenli kabul ediliyordu. Yine de muazzam uzunluğu, uzak alp bölümleri dahil, zayıf noktalar sunuyordu – özellikle **Avusturya**'da, yerinden edilmiş kişiler (DP'ler), siyasi huzursuzluk ve kara borsa ağları istikrarsız bir karışım yaratıyordu. İstihbarat raporları **Avusturya'daki Siyonist mültecileri**, özellikle **Bad Gastein** yakınında, İngiliz politikalarına karşı örgütlü direniş kaynağı olarak işaretliyordu – özellikle Filistin'e Yahudi göçü konusunda.

13 Ağustos 1947: Alplerde Sabotaj

13 Ağustos gecesi yaklaşık **22:30**'da askeri tren **Mallnitz'in üç mil güneyinde** dar, dağlık bir ray bölümünden geçerken, ray yatağı altına gömülü bir bombayla karşılaştı.

Saldırı

İki patlayıcı cihaz yerleştirilmişti:

- **İlk bomba bagaj vagonunun altında patladı**, onu ağır hasar verdi ve arkasındaki birkaç vagonu raydan çıkardı.
- **İkinci bomba patlamadı**, muhtemelen kusurlu fitil nedeniyle. Patlasaydı tren dik bir yamaçtan düşebilir, kitlesel kayıplara yol açabilirdi.

Mucizevi şekilde **kimse ölmedi**. Bagaj vagonu yok oldu, birkaç bölme yapısal hasar aldı, ama tren büyük ölçüde ayakta kaldı ve bir yamaçta durdu. **Hızlı duruş ve engebeli alp topografyası** ironik olarak treni tam raydan çıkmaktan kurtardı.

Takip eden bir patlama saatler sonra **Villach yakınındaki Velden**'de **138. İngiliz Piyade Tugayı karargahı** dışında gerçekleşti. Bu bomba minimal yapısal hasar ve sıfır yaralanma yaratsa da, zamanlaması koordineli bir saldırı işaret ediyordu.

Soruşturma

İlk soruşturmalar sonuçsuz kaldı. Bir şüpheli – **patlama yerinde Avusturya polisi tarafından vurularak yaralanan kimliği belirsiz bir adam** – yakalandı. Yakın zamanda **Bad Gastein**’den ayrılmıştı, **Yahudi yerinden edilmiş kişileri** barındıran bilinen bir şehir, bazıları Filistin’deki İngiliz göç kontrollerine düşmanlık ifade etmişti.

Yetkililer **3-5 operatörden oluşan küçük bir ekip** şüphelendi, muhtemelen Lehi gibi Siyonist militan gruplarla bağlantılı. Hiçbir grup sorumluluk üstlenmedi ve suçlama yapılmadı. Yine de *The New York Times* ve *The Sydney Morning Herald* gibi çağdaş raporlar pro-Siyonist DP’lerin yakınlığını ve saldırının siyasi sembolizmini vurguladı. İngiliz ve Avusturya yetkilileri **Siyonist aşırılığı** olası motif olarak görüyordu.

1947 İngiliz Askeri Tren Bombası Saldırısının Atıf ve Mirası

13 Ağustos 1947 tren bombası saldırısının çağdaş anlatımları – *The New York Times*, *The Sydney Morning Herald* ve İngiliz ordu duyurularındaki raporlar gibi – failleri yalnızca **kimliği belirsiz “teröristler”** olarak tanımlarken, sonraki akademik çalışmalar saldırıyı daha büyük bir kesinlikle **Lehi’ye**, yani **Stern Çetesi’ne** atfeder. Bu radikal Siyonist paramiliter örgüt, Filistin Mandası’nın son yıllarında İngiliz siyasi ve askeri altyapısına karşı **uluslararası sabotaj kampanyasıyla** zaten kötü şöhretliydi.

Mallnitz yakınındaki bombanın yöntemi, zamanlaması ve stratejik değeri, 1946–1948 arasında Avrupa ve Orta Doğu’daki Lehi faaliyetleriyle yakından uyumluydu. Lehi’nin yüksek profilli operasyonları – **King David Otel bombalaması (1946)** veya **Kahire–Hayfa tren saldırıları** – kadar kamuoyu tarafından tanınmasa da, Mallnitz olayı grubun kalıbına kusursuzca uyuyor: **İngiltere’nin Filistin’den çekilmesini hızlandırmak** ve Yahudi göç politikasında tavizler vermek için tasarlanmış militan baskı.

Lehi’nin Rolü ve Operasyonel Felsefesi

Avraham Stern tarafından kurulmuş ve daha sonra **Yitzhak Shamir** (İsrail’in gelecekteki başbakanı) gibi figürler tarafından yönetilen **Lehi**, uzlaşmasız bir anti-İngiliz strateji izledi. Grup İngilizleri kolonyal işgalci olarak gördü ve sabotaj kampanyalarını – trenler, polis karakolları ve diplomatik sitelere saldırılar dahil – **anti-emperyalist direniş** eylemleri olarak çerçeveledi.

Daha ılımlı **Haganah**’tan veya hatta milliyetçi **Irgun**’dan farklı olarak, Lehi **İngiliz hedeflerini nereden olurlarsa olsun vurmaya** inanıyordu – sadece Filistin içinde değil. Yeraltı hücreleri **İtalya, Fransa, Almanya ve İngiltere’de** faaliyet gösteriyordu, sıkça **Yahudi mülteci topluluklarında** sempatik unsurlarla işbirliği yaparak, çoğu 1939 **Beyaz Kitap**’ın İngiliz uygulamasına kızgındı, Holokost sonrası bile Filistin’e Yahudi göçünü ciddi şekilde sınırlamıştı.

İdeolojik coşkuya rağmen Lehi **pragmatikti**. Yabancı topraklardaki saldırılarda her zaman sorumluluk üstlenmiyordu – özellikle **yerinden edilmiş kişi ağları, silah kaçakçılığı** veya

diplomatik hedefler tehlikeye girebileceğinde. Bu, Lehi'nin hedef ve yöntemleriyle açık uyumuna rağmen **Mallnitz saldırısı için resmi iddia eksikliğini** açıklayabilir.

Lehi'nin **savaş sonrası resmi arşivi** – *Freedom Fighters of Israel Heritage Association* – 13 Ağustos bombalamasını özel olarak listelemez. Ancak grubun “uluslararası kampanyasını” kutlar ve **Avusturya, İtalya ve Almanya'daki** sabotaj operasyonlarına atıfta bulunur, “İngiliz emperyalizmi Yahudi yeraltının erişimini hissetti.” Birçok **ikincil kaynak** Mallnitz bombalamasını Lehi'nin olası, eğer kesin olarak doğrulanmamış, operasyonu olarak alıntılar – “**Siyonist militanlığın dokunaklı bir örneği**” olarak tanımlayarak, Filistin sınırlarının çok ötesine uzanıyordu.

Tutuklama veya Mahkumiyet Eksikliği

Yoğun soruşturmaya rağmen **askeri tren bombalamasıyla ilgili kimse mahkum edilmedi**. Saldırıdan sonraki günlerde **Avusturya polisi patlama yerinde bir adamı vurup yakaladı**, görünüşe göre yakın zamanda **Bad Gastein'den** ayrılan **Polonyalı bir Yahudi mülteci**, bilinen pro-Siyonist ajitasyon merkezi. Ancak **suçlama olmadan serbest bırakıldı ve başka şüpheli tutuklanmadı**. İngiliz ve Avusturya yetkilileri Kärnten'deki **yerinden edilmiş kişi kamplarında** kısa baskınlar düzenledi, Siyonist bağlantıları olan bireyleri sorguladı – ancak bu çabalar eyleme geçirilebilir istihbarat üretmedi.

Bu **kaçış**, Lehi'nin Avrupa operasyonlarının özelliği idi. Grup sıkça **İtalya'dan eğitilmiş sabotajcılar, mülteci kamplarından yerel sempatizanlar ve sahte kimlikler ile geçici konaklama ağları** kullanarak tespit edilmekten kaçınıyordu. İngiliz istihbarat dosyaları ve War Office belgeleri (örneğin **WO 32/15258**) işgal bölgelerinde “sofistike sabotaj eylemleri” kalıbını not eder, sıkça “Siyonist radikallere atfedilir, ancak mevcut saha koşullarında doğrulanması imkansız”.

Lehi'nin **Filistin'deki iç operasyonları** daha görünür tutuklamalara ve infazlara yol açarken – örneğin **1947'de Moshe Barazani'nin tutuklanması ve intiharı**, veya polis tuzaklarında yakalanan üyelerin idamı – **Avrupa sabotaj hücreleri** sızma veya bozma açısından çok daha zor çıktı.

Dikkat çekici ilgili olaylar şunlardır:

- **Mayıs 1947 (Paris):** Beş Lehi üyesi, Londra'daki başarısız **Colonial Office bombalamasında** kullanılan benzer patlayıcılarla tutuklandı. Avusturya bağlantısı yok.
- **Eylül 1947 (Belçika):** İki operatör, **Gilberte “Elizabeth” Knouth** ve **Jacob Levstein**, İngiliz diplomatik hedefler için patlayıcı kaçakçılığıyla mahkum edildi. Levstein'in Filistin'de önceki şiddet bağlantıları vardı ancak Mallnitz ile bağlantılı değildi.
- **1946–1947 (İtalya):** Ortak **Lehi-Irgun hücreleri** İngiliz elçiliklerine ve silah depolarına saldırılar düzenledi, sıkça **Roma, Trieste ve Salzburg** arasında hareket ederek, sahte belgeler ve mülteci kanalları kullanıyordu.

Her durumda **operasyonel ayak izi Mallnitz profiliyle** eşleşiyordu: küçük ekipler, stratejik hedefler, sorumluluk iddiası yok, kalıcı tutuklama yok.

Miras: Taktik Başarı, Tarihsel Dipnot

Lehi liderliğinde **Mallnitz bombalaması** – kitlesel kayıplar olmadan bile – muhtemelen bir **taktik başarı** temsil ediyordu: **İngiliz güçlerini şok etti**, önemli bir askeri hattı bozdu ve **Siyonist direnişin erişimini** simgeliyordu. **Resmi Lehi kayıtlarındaki yokluğu** kasıtlı olabilir: **uluslararası lojistiği korumak** ve daha geniş Avrupa operasyonlarını tehlikeye atmamak için bir yöntem.

İngiliz bakış açısından saldırı **utanç verici ve endişe vericiydi**. Avusturya'da **Müttefik kontrolünün sınırlarını** gösterdi ve **kolonyal çatışmaların Avrupa'ya yayılmasını** vurguladı, yerinden edilmiş nüfuslar, çözülmemiş şikayetler ve açık sınırlar isyancı faaliyet için verimli zemin yaratıyordu. Yine de doğrulanmış failer olmadan olay sonunda **kamu belleğinden soldu**, 1948'de İsrail'in kuruluşu ve erken Soğuk Savaş'ın jeopolitik çalkantılarıyla gölgelendi.

Yine de 1947 Londra-Villach askeri tren bombalaması **uluslararası antikolonyal şiddetin nadir bir örneği** olarak duruyor, **mülteci krizi, militan Siyonizm ve imparatorluk geri çekilmesini** neredeyse unutulmuş bir patlayıcı netlik anında birbirine bağlıyor.

Modern Standartlara Göre Terörizm

İngiliz askeri analistlere göre amaç şuydu:

- **Kitlesel kayıplar** vermek.
- İngiliz güçlerini **terörize etmek**.
- Filistin'e göç kısıtlamalarını gevşetmek için **hükümet üzerinde baskı** kurmak.

Saldırı daha geniş bir kalıbın parçasıydı: O yıl daha önce Siyonist militanlar **Londra'da bir sosyal kulübü** bombalamış, **Colonial Office'e** başarısız bir cihaz yerleştirmiş ve Filistin'de trenleri bombalamıştı. Mesaj açıktı: **İngiliz hedefler artık güvenli değildi, Avrupa'da bile.**

Failleri tarafından kolonyal işgale karşı direniş eylemi olarak çerçevelense de, **1947'de Mallnitz yakınındaki İngiliz askeri tren bombalaması** günümüz yasal ve etik standartlarına göre **uluslararası terörizm** olarak sınıflandırılacaktır.

Çağdaş Tanımlar

Geniş kabul gören yasal çerçevelere göre – **Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve ABD federal yasası** tarafından kullanılanlar gibi – terörizm tanımlanır:

“Siyasi veya ideolojik amaçlar için bir hükümeti veya sivil nüfusu korkutmak veya zorlamak amacıyla kişilere veya mülke karşı yasadışı şiddet kullanımı veya tehdidi.”

Bu tanım Mallnitz saldırısındaki **ana unsurları** yakalar:

- **Devlet personeline hedefleme** (resmi görevdeki İngiliz askerleri).
- Ayrım gözetmeyen bombalamayla **kitlesel kayıplar** yaratma niyeti.

- **Siyasi amaç:** İngiltere üzerinde Filistin kontrolünü bırakma ve Avrupa Yahudileri için göç kısıtlamalarını kaldırma baskısı.
- **Uluslararası yürütme:** Filistin merkezli bir siyasi harekete bağlı aktörler tarafından Avusturya'da gerçekleştirilen saldırı, üçüncü bir ülkenin (İngiltere) dış politikasını etkiliyor.

Bugün benzer bir operasyon gerçekleşse – **devlet dışı bir grup Avrupa'da NATO askeri trenine patlayıcı yerleştirse** – muhtemelen **terörle mücadele atamaları, uluslararası tutuklama emirleri** ve potansiyel olarak **sponsor organizasyona karşı yaptırımlar veya askeri yanıt** tetiklerdi.

Lehi ve “Terörist” Etiketinin Evrimi

Lehi'nin 1940'larda İngiliz hükümeti tarafından resmi olarak **terör örgütü** olarak işaretlendiği, **Irgun** ve **Haganah (belirli operasyonlarda)** ile birlikte dikkat çekicidir. İngiliz yetkililer kampanyalarını “**terörist isyan**” olarak adlandırdı, özellikle yüksek profilli olaylardan sonra gibi:

- **King David Otel bombalaması (1946).**
- **Lord Moyne suikastı (1944).**
- **Filistin'de İngiliz çavuşlarının asılması (1947).**

Kaynaklar

1. “Bomb Derails British Troop Train in Austria; No Casualties.” *The New York Times*, 14 Ağustos 1947.
2. “British Train Blown Up in Austria.” *The Sydney Morning Herald*, 15 Ağustos 1947.
3. United Kingdom War Office. *British Troops Austria (BTA) Quarterly Historical Report, Q3 1947*. WO 305/73. The National Archives, Kew, UK.
4. Austrian Ministry of the Interior. *Internal Security Report to Allied Commission for Austria*, Ağustos 1947. İkincil kaynaklarda alıntılanmıştır.
5. Bell, J. Bowyer. *Terror Out of Zion: The Fight for Israeli Independence*. New Brunswick, NJ: Transaction Publishers, 1977.
6. Heller, Joseph. *The Stern Gang: Ideology, Politics and Terror, 1940–1949*. Londra: Frank Cass, 1995.
7. Zertal, Idith. *From Catastrophe to Power: Holocaust Survivors and the Emergence of Israel*. Berkeley: University of California Press, 1998.
8. Freedom Fighters of Israel (Lehi) Heritage Association. *Internal Bulletins and Archival Materials, 1946–1948*. Tel Aviv, İsrail.
9. “Two Jews Jailed in Belgium for Smuggling Explosives.” *The Palestine Post*, 12 Eylül 1947.
10. Lehi Underground Radio Broadcast. “Lehi Claims Responsibility for Cairo-Haifa Train Bombing.” 28 Şubat 1948.
11. Röhl, Wolfgang. *Britische Militärszüge in Österreich 1945–1955*. Viyana: Österreichischer Miliz Verlag, 2005.

12. British Army of the Rhine. *Rail Transport Records, 1946–1950*. Ref: BAOR/LOG/47.
Imperial War Museum, Londra.